

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА**

Т.Є. ОДАРЕНКО

ПРОГРАМА ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕНЕДЖМЕНТ В БУДІВНИЦТВІ»

*(для слухачів другої вищої освіти
спеціальності 7.092101 - «Промислове та цивільне будівництво»
заочної форми навчання)*

**Харків
ХНАМГ
2011**

Програма та робоча програма навчальної дисципліни „**Менеджмент в будівництві**” (для слухачів другої вищої освіти спеціальності 7.092101 - «Промислове та цивільне будівництво» заочної форми навчання) / Харк. нац. акад. міськ. гос-ва. – уклад.: Т.Є. Одаренко – Х.: ХНАМГ, 2011. – 16 с.

Укладач: Т.Є. Одаренко

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу та узгоджена з орієнтовною структурою змісту навчальної дисципліни, рекомендованою Європейською Кредитно-Трансферною Системою (ECTS).

Рецензент: д.т.н., проф. Торкатюк В.І.

Рекомендовано кафедрою менеджмент міського і регіонального розвитку, протокол засідання № 5 від 21 грудня 2010 р.

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Програма навчальної дисципліни	5
1.1. Мета, предмет і місце дисципліни	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	7
1.4. Рекомендована основна навчальна література	8
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни	8
2. Робоча програма навчальної дисципліни	10
2.1. Кваліфікаційні вимоги до слухачів	10
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни	12
2.3. Лекційний курс	12
2.4. Практичні заняття	12
2.5. Самостійна навчальна робота слухача	13
2.6. Засоби контролю та структура залікового кредиту	13
2.7. Критерії оцінювання знань і вмінь слухачів	14
2.8. Інформаційно-методичне забезпечення	15

ВСТУП

Менеджмент організацій досліджує особливості управління на різних етапах життєвого циклу підприємства, специфіку управління різновидами підприємств та їх об'єднань, умови внутрішнього і зовнішнього середовища підприємства, створення і реєстрацію підприємств різної організаційно-правової форми тощо.

Метою вивчення дисципліни є формування у слухачів сучасного системного мислення і комплексу спеціальних знань у галузі управління підсистемами й елементами внутрішнього середовища підприємства на всіх стадіях його життєвого циклу.

Предметом вивчення дисципліни є інтегрована сукупність управлінських відносин у підсистемах організації, її стосунки з зовнішнім середовищем.

Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота слухачів з літературою, нормативними актами з питань державного регулювання економіки.

Програма розроблена на основі:

ГСВУ - 7.092103 «Освітньо-кваліфікаційна характеристика спеціаліста ОКХ напрямку підготовки 0921 «Будівництво», 2007 р.

ГСВУ - 7.092103 «Освітньо-професійна програма підготовки спеціаліста ОПП напрямку підготовки 0921 «Будівництво», 2007 р.

Програми дисципліни "Менеджмент в будівництві" обговорені і рекомендовані до друку Вченою радою ФПОіЗН, протокол №4 від 25.01.2011 р.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни „Менеджмент в будівництві” розроблена для слухачів освітньо-кваліфікаційного рівня: спеціаліст заочної форм навчання напряму підготовки 0921 - „Будівництво ”, спеціальності 7.092101 «Промислове та цивільне будівництво».

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни:

Формування системного мислення та комплексу спеціальних знань і вмінь з управління функціональними підсистемами та елементами внутрішнього середовища підприємств будівельної галузі на всіх стадіях життєвого циклу (згідно ОПП СВО ХНАМГ ПНД Менеджмент в будівництві).

1.1.2. Предмет вивчення у дисципліні:

Інтегрована сукупність управлінських відносин у підсистемах будівельних організацій, їх стосунків із зовнішнім середовищем (згідно ОПП СВО ХНАМГ ПНД Менеджмент в будівництві).

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Таблиця 1 - Структура навчальної дисципліни підготовки спеціалістів

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
дисципліни професійного блоку	вихідна

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. Менеджмент в будівництві _____ (1/136)

(назва модулю)

(кількість кредитів/годин)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Вступ до менеджменту у міському господарстві та будівництві
(0,5/18)

Обов'язковий укрупнений навчальний елемент (УНЕ):

УНЕ 1. Капітальне будівництво та його задачі. Менеджмент в будівництві.

УНЕ 2. Основи менеджменту в будівельному виробництві. Принципи, функції, методи управління.

УНЕ 3. Система будівельних організацій в галузі. УНЕ 4. Підготовка будівельного виробництва.

ЗМ 1.2. Проектування будівництва (0,5/18)

Обов'язковий укрупнений навчальний елемент (УНЕ):

УНЕ 1. Організація проектування та досліджень. Основні принципи проектування в будівництві.

УНЕ 2. Проектування організації будівельного виробництва. ПОБ, ПВР та ПОР, їх призначення, склад та порядок розробки.

УНЕ 3. Організація поточного будівельного виробництва.

УНЕ 4. Основні закономірності та технологічне узгодження будівельних потоків.

УНЕ 5. Організація та календарне планування будівництва окремих будівель та споруджень.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Таблиця 2 - Освітньо-кваліфікаційні вимоги до підготовки спеціалістів

Вміння та знання	Сфери діяльності	Функції діяльності
Працювати з фіксованою інформацією, з довідковою літературою; складати тексти доповідей, виступів, статей	Здатність до ефективної комунікаційної взаємодії, у тому числі засобами інформаційних технологій	Організаційна
Використовувати оргтехніку, документально оформляти управлінські рішення, вести кореспонденцію		
Застосовувати сучасні комп'ютерні технології як інструментарій підготовки та руху документів		
Володіти методами збирання інформації		
Мати системні уявлення щодо керівництва будівництвом і знати теоретичні та організаційні основи діяльності будівельної галузі		
Вміти формувати раціональні моделі і організаційні структури управління підприємствами будівельної галузі та реалізувати навички практичних рішень проблем управління підприємствами будівництва з використанням сучасних управлінських технологій.	Нести соціальну відповідальність за діяльність праці	
Забезпечувати високий рівень трудової, виробничої дисципліни		
Підтримувати етику управлінської діяльності		
Забезпечувати культуру процесів управління, культуру умов праці	Здатність до засвоєння нових знань, самовдосконалення	
Сприяти піднесенню кваліфікаційного рівня працівників, вивченню іноземних мов та оволодіння прогресивними засобами обслуговування клієнтів		
Сприяти розвитку творчого потенціалу працівників, заохочувати за новаторські ідеї	Займати активну життєву та громадянську позицію	
Створювати умови для підвищення культури підлеглих, для їх безперервного навчання		
Контролювати дотримання підлеглими правил внутрішнього розпорядку	Нести соціальну відповідальність за діяльність праці	Контрольна

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Костюченко В.В., Крюков К.М., Кудинов О.А. Менеджмент строительства: Учебное пособие /Под ред. В.В. Костюченко. - Ростов-на-Дону.: Феникс, 2002. - 448 с.
2. Менеджмент в строительстве: Учебное пособие / Под ред. И.С. Степанова. -М.: Юрайт-М, 2005. - 540 с.
3. Баркалов С.А., Бабакин В.Ф. Управление проектами в строительстве. Лабораторный практикум: Уч. пособие. - М.: Из-во АСВ, 2003. - 288 с.
3. Учебное пособие по дисциплине «Менеджмент в строительстве» (для студентов 4, 5 курсов дневной и заочной форм обучения специальностей 6.050200, 7.050201, 8.050201 - „Менеджмент организаций", 7.092101, 8.092101 - „Промышленное и гражданское строительство", 7.092103, 8.092103 - „Городское строительство и хозяйство") / Авт.: Юдин А.И., Россохин С.А. – Х.: ХНАГХ, 2008. - 178 с.
5. ДБН А.3.1-5-96 «Організація будівельного виробництва».
6. СНиП III-4-80 «Техника безопасности в строительстве».

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни

МЕНЕДЖМЕНТ В БУДІВНИЦТВІ

Мета: Формування системного мислення та комплексу спеціальних знань і вмінь з управління функціональними підсистемами та елементами внутрішнього середовища підприємств будівельної галузі на всіх стадіях життєвого циклу.

Предмет: Інтегрована сукупність управлінських відносин у підсистемах будівельних організацій, її стосунки із зовнішнім середовищем.

Annotation of the program of educational discipline

MANEGMENT IN CONSTRUCTION

Purpose: Forming the system thinking and complex of the special knowledge's and skills on management functional subsystem and element of the internal ambience to organizations on all stages of the life cycle.

Subject: Integrated collection of the management relations in subsystem of the organizations, her relations with external ambience.

Аннотация программы учебной дисциплины

МЕНЕДЖМЕНТ В СТРОИТЕЛЬСТВЕ

Цель: Формирования системного мышления и комплекса специальных знаний и умений по управлению функциональными подсистемами и элементами внутренней среды предприятий строительной отрасли на всех стадиях жизненного цикла.

Предмет: Интегрированная совокупность управленческих отношений в подсистемах строительной организации, ее отношения с внешней средой.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура робочої програми навчальної дисципліни „Менеджмент в будівництві” наведена в табл. 3.

Таблиця 3 - Структура навчальної дисципліни

Характеристика дисципліни: підготовка спеціалістів ДВ освіти	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів/годин – 1/36; у тому числі: модулів - 1; змістових модулів - 2; самостійна робота - 30 годин; Індивідуальне завдання (ІЗ) - КР.	Напрямок підготовки 0921 - „Будівництво”, спеціальність 7.092101 - «Промислове та цивільне будівництво» Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст	Нормативна. Рік підготовки: 2. Семестр: 6. Лекції: кількість годин - 4. Практичні: кількість годин - 2. Самостійна робота: кількість годин - 30, у тому числі КР: кількість годин - 15. Вид контролю: залік.

У процесі навчання слухачи отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних, практичних. Особливе значення в процесі вивчення і закріплення знань відіграє самостійна робота слухачів.

2.1. Кваліфікаційні вимоги до слухачів

А) Необхідні попередні компетенції (знання, уміння, навички), якими має володіти слухач до початку вивчення дисципліни: логістика, логіка, теорія систем та системний аналіз, управління персоналом, фінанси підприємства, основи менеджменту, стратегічний менеджмент, економіка підприємства.

Б) Мета (цілі) та завдання вивчення дисципліни є формування сучасного управлінського мислення та системи соціальних знань у галузі будівельного менеджменту, уміння аналізувати проблеми, приймати управлінські рішення, розуміти діяльність будівельного підприємства_(за розділом 1 СВО ХНАМГ ПНД Менеджмент в будівництві)

Предметом вивчення дисципліни є загальні закономірності формування, функціонування та розвитку системи управління організацією, управлінські відносини (за розділом 1 СВО ХНАМГ ПНД Менеджмент в будівництві)

В результаті вивчення дисципліни слухач повинен оволодіти вміннями та знаннями.

Завданнями вивчення дисципліни "Менеджмент в будівництві" є опанування знань щодо закономірностей організування та прийняття рішень щодо управління будівельним підприємством, а саме:

- теоретичні та організаційні основи діяльності будівельних підприємств;
- про напрями та методи оцінювання результативності проектування та будівництва;
- щодо основ організації управління будівництвом;
- щодо маркетингу будівельних послуг і стратегії будівельного підприємства.

Вивчення цієї дисципліни дозволить опанувати уміння:

- аналізувати пропозиції будівельних фірм та підприємств;
- здійснювати діагностику будівельних організацій;
- встановлювати такі взаємовідносини між клієнтною та будівельною організаціями, які дозволять знаходити оптимальні рішення сформульованих проблем у заздалегідь встановлені терміни;
- формувати раціональні моделі і організаційні структури управління підприємствами будівельної галузі;
- реалізувати навички практичних рішень проблем управління підприємствами будівництва з використанням сучасних управлінських технологій (за розділом 3 СВО ХНАМГ ПНД Менеджмент у будівництві).

Робоча програма навчальної дисципліни розроблена у відповідності до вимог галузевого стандарту вищої освіти МОН України на базі освітньо-професійної програми підготовки спеціаліста, розробленої Науково - методичною комісією з економіки і підприємництва МОН України.

2.2. Тематичний план навчальної дисципліни

При вивченні дисципліни "Менеджмент в будівництві" слухач має ознайомитись з програмою дисципліни, її структурою, формами і методами навчання, видами і методами контролю знань.

Тематичний план дисципліни "Менеджмент в будівництві" складається з двох змістових модулів, кожен з яких об'єднує в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, що логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Навчальний процес здійснюється в таких формах: лекційні, практичні заняття, самостійна робота слухачів; контрольні заходи.

Таблиця 4 - Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/ годин	Форми навчальної роботи		
		Лекції	Практичні	СРС
Модуль 1 Менеджмент в будівництві	1/36	4	2	30
ЗМ 1. 1 Вступ до менеджменту у міському господарстві та будівництві	0,5/18	2	1	10
ЗМ1.2 Проектування будівництва	0,5/18	2	1	20

2.3. Лекційний курс (заочне навчання)

Лекційний курс	Години
ЗМ 1.1 Вступ до менеджменту у міському господарстві та будівництві	2
ЗМ1.2 Проектування будівництва	2
Всього:	4

2.4. Практичні (семінарські) заняття

Назва практичних занять	Години
Поточна контрольна робота за ЗМ 1.1	1
Поточне тестування за ЗМ 1.2	1
Всього:	2

2.5. Самостійна навчальна робота слухача

Самостійна навчальна робота призначена формувати практичні навички роботи слухачів зі спеціальною літературою, орієнтувати їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань та глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем менеджменту будівництва для підвищення якості професійної підготовки управлінських кадрів.

Назва самостійної роботи та її зміст	Години
ЗМ 1.1 Будівництво - як система. Зміст: Визначення термінів – «будівництво», «система». Принципи, функції та методи управління в будівництві. Планування. Організація. Структури. Системний підхід. Контроль. Керування. Зв'язки. Залежність у взаємовідносинах. Керуюча вертикаль. Координація.	10
ЗМ 1.2 Календарне планування. Зміст: Календарний план - головний документ в складі ПОБ та ПВР. Структура та деталізація календарних планів. Ісходні дані для розробки КП в складі ПВР. Порядок розробки КП. Ліва та права частинки КП. Ведучі процеси. Параметри розрахункової частини КП.	20
Всього:	30

2.6. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Таблиця 2.6 - Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів
1 .Вибіркове опитування на практичних заняттях
2. Розрахункове завдання
Підсумковий контроль за МОДУЛЕМ 1
Залік (проводиться у вигляді письмового контролю - тести)

2.7. Критерії оцінювання знань і вмінь слухачів

Результати поточної навчальної роботи з дисципліни “Менеджмент в будівництві” оцінюються таким чином: усне опитування, виконання практичних завдань, оцінювання результатів самостійної роботи слухачів, які подаються у вигляді контрольної роботи.

Підсумком вивчення дисципліни є складання заліку, який оцінюється за національною двобальною шкалою: “зараховано” або “не зараховано”.

Оцінку „зараховано” ставлять слухачу, який виявив повне знання з поставлених питань, вільне володіння матеріалом, логічно та ґрунтовно відповідає на поставлені питання, вміє застосувати отримані знання для аналізу та розробки практичної діяльності підприємства або виявив повне знання з поставлених питань, але припускається логічної непослідовності або не може застосувати отримані знання при практичному розв’язанні завдань. При цьому, слухач вміє виправити неточності відповіді після зауваження викладача та застосувати знання на практиці.

Оцінку „не зараховано” ставлять якщо слухач не володіє знанням суттєвих елементів навчального матеріалу, припускається грубих помилок .

2.8. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ., де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
Баркалов С.А., Бабакин В.Ф. Управление проектами в строительстве. Лабораторный практикум: Уч. пособие. - М.: Из-во АСВ, 2003. - 288 с.	ЗМ1.1-ЗМ1.2
Костюченко В.В., Крюков К.М., Кудинов О.А. Менеджмент строительства: Учебное пособие /Под ред. В.В. Костюченко. - Ростов-на-Дону.: Феникс, 2002. - 448 с.	ЗМ1.1-ЗМ1.2
Менеджмент в строительстве: Учебное пособие / Под ред. И.С. Степанова. - М.: Юрайт-М, 2005.- 540 с.	ЗМ1.1-ЗМ1.2
Экономика строительства / Под ред. И.С. Степанова. - М.: Юрайт-М, 2001.- 416 с.	ЗМ1.1-ЗМ1.2
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	
Закон України «Про інноваційну діяльність». Відомості Верховної Ради (ВВР). 2002 № 36.	ЗМ1.1-ЗМ1.2
ДБН А.3.1-5-96 «Організація будівельного виробництва»	ЗМ1.1-ЗМ1.2
СНиП III-4-80 «Техника безопасности в строительстве»	ЗМ1.1-ЗМ1.2
Дикман Л.Г. Организация и планирование строительного производства: Управление строительными предприятиями с основами АСУ: Учеб. для строит. вузов и фак. - 3-е изд., перераб. и доп. - М.: Высш. шк., 1988. - 559 с.:ил.	ЗМ1.1-ЗМ1.2
Наносов П.С., Варежкин В.А. Управление проектно-сметным процессом.- М.: Изд-во «Мастерство», 2002. - 176 с.	ЗМ1.1-ЗМ1.2
Сервер Верховной Рады Украины // www.rada.gov.ua	ЗМ1.1
Нормативные акты Украины // www.nau.kiev.ua	ЗМ1.2
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	
Учебное пособие по дисциплине «Менеджмент в строительстве» (для студентов 4, 5 курсов дневной и заочной форм обучения специальностей 6.050200, 7.050201, 8.050201 - „Менеджмент организаций", 7.092101, 8.092101 - „Промышленное и гражданское строительство", 7.092103, 8.092103 - „Городское строительство и хозяйство") / Авт.: Юдин А.И., Россохин С.А. - Харьков: ХНАГХ 2008. - 178 с.	ЗМ1.1-ЗМ1.2

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ОДАРЕНКО Тетяна Євгеніївна

Програма та робоча програма навчальної дисципліни „**Менеджмент в будівництві**” (для слухачів другої вищої освіти спеціальності 7.092101 - «Промислове та цивільне будівництво» заочної форми навчання)

Комп’ютерне верстання: Н.М. Колісник

План 2011, поз. 594 Р

Підп. до друку 03.03.2011 р.
Друк на ризографі
Тираж 15пр.

Формат 60х84 1/16
Ум. друк. арк. 0,7
Зам. № 6995

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб’єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001